

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΖΩΗΝ - ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΙΣΤΟΡΙΪΝ

ΜΥΘΟΙ, ΘΡΥΛΟΙ, ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Τὸ περίφημὸν φρούριον τοῦ Γάνου. Τὶ ἀπέμεινε ἀπὸ τὰ παραμύθια μεγαλεῖα. Ἡ μαρμαρόπλακα ποῦ φεγγεβολοῦσε τὴ νύχτα σὰν ἄλλες ἥλιες. Τὶ σημαίνει ἡ λέξις «Γάνος». Πῶς χτίστηκε τῆς Ἄρτας τὸ γεφύριον. Τὸ τυχερὸν τοῦ Γιάννου τοῦ Γατοφαγίου. Ἐνα κιοῦπι γεμάτῳ φλωριά. Ὁ πρῶτος γρίφος. Ἡ πονηρία τοῦ Σαῦρου καὶ τοῦ Βατράχου. Ἐνα περίεργον φυσικὸν φαινόμενον ἐπὶ τῆς Ζάκυνθο. Ἡ πέτρα τοῦ καλογήρου. Τὶ παθαίνει ἔπειθε βλαστημαί. Ἡ θεὰ δίκη. Τὶ λένε εἰ εἰδικοί.

Τὸ βάθος τῆς Προποντίδος, σὲ μὴ θαυμαστῇ τοποθεσίᾳ, κοντὰ στοὺς πρόποδες τοῦ Ἴερού Ὁρους, ἦταν μὴ φορὰ καὶ εβδομαυνοῦσε ἡ Ἑλληνικὴ κοινοπολις Γάνος, ἡ ὁποία ἀπέχετο ἀπὸ τῆς Ρωμαιοῦ δυὸ ὧρες μὲ βαπόρι καὶ μὴ ὧρα ἀπὸ τὸ Μυριοπόλιον.

Ὁ Γάνος ἦταν ἀρχαϊστὴ πόλις. Ἡ κτίσις τῆς ἀνάγεται ἐπὶ τῆς 9 η. Χ. ἑκατονταετηρίδα καὶ ἐθεωρεῖτο τὸν παλιὸν καιρὸν τὸ καλῆτον φρούριον τῆς Θράκης, ἐπειδὴ τὰ τεῖχη τοῦ ἦσαν ἰσχυρὰ καὶ ἀπόρητα.

Τὴν 8 ἡμέρα μετὰ Χριστὸν ἑκατονταετηρίδα, κατὰ τὴν μαρτυρία τῶν ἱστορικών, κτίθη ψηλά καὶ πόρτες ἀειρόνετες ἐσοδοῦσαν ἀκόμη ἐπὶ τὸν Γάνον, μαρτυροῦντας τὸ παλαιὸν πλῆθος. Στὰ χρόνια μας ἄνωγ τὰ τεῖχη αὐτὰ γκραινοῦσαν, ἡ σιδερένετες πόρτες ἐκλάπησαν καὶ λίγα μόνον ἐρείπια ἀπέμειναν...

Στὴν πῶ ψηλὴ κορυφῇ τοῦ Ἴερού Ὁρους, ποῦ λέγεται σήμερον «Μποκατάκι» (ἀπὸ τὸ Τουρκικὸν ὄρημα «μπακάκι» ποῦ σημαίνει πύλωμα), καὶ ποῦ ἔχει ὕψος 1800 μέτρα πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας, μαγευτικὸν παρουσιάζεται θέματα, γιὰτὶ βλέπει κανένας ἀπ' ἐκεῖ δια τὰ χωρία τῆς ἐπαρχίας Γάνου καὶ Χώρας μέχρι Ρωμαιοῦ.

Ἀπάνω ἐπὶν κορυφῇ αὐτῇ, κατὰ μὴ μυθολογικῇ παράδοσι, ὑπῆρχε μὴ φορὰ ἑνας μαρμαρένιος στύλος, ἀπάνω ἐπὶν ὁποῖο ἦτανε προσαρμωμένη μὴ πλάκα στρογγυλῇ, ἀπὸ τὴν ὁποία ἀφθονοῦσαν καὶ θαυματοῦτικὸν ἔδωγνε σφῶς, ποῦ φύτιζε τὴ νύχτα ὄχι μόνονα ὄλο τὸ φρούριον, ἀλλὰ καὶ δλες τῆς γύρω πεδιάδας, τὰ βουνά, καὶ αὐτῇ τῆς θάλασσα ἀνόμα.

Στὴ μεγάλη δὲ δόνημα καὶ τὴν ἀμορφία τοῦ φωτός αὐτοῦ ἀπειλείται καὶ ἡ δόνημασία τοῦ φρουρίου Γάνος, ἡ ὁποία σάθηκε δὲ σήμερον ἐπὶν ἡμιόνημη κομμάτι. Ἡ λέξις Γάνος παραγεται ἀπὸ τὸ Γανῶν - ὠ καὶ σημαίνει λάμπει, φαιάνει, λαμπρότης καὶ μεταφορικῶς δόξα.

Κατὰ τὴν μεγάλῃ ἐθνικῇ καταστροφῇ τοῦ 1922, ὁ Γάνος εἶχε 4.000 κατοίκους.

Τὸ γεφύριον τῆς Ἄρτας χτίστηκε ἐπὶ 1606 ἀπὸ κάποιο παντοπόλη Γιάννη Θεακογιάννη ἢ Γατοφαγίου ὀνομαζόμενον, ἀπὸ τῆς ἐξῆς περιστάσεις :

Αὐτὸς εἶχε ἀγοράσει ἀπὸ Ἀλγερινῶν πειρατῆς ἑνα πλοῖον, τὸ ὁποῖο ἦταν γεμάτῳ χρυσῆ καὶ ἀπάνω - ἀπάνω εἶχε ἑνα στρώμα λάδι. Οἱ πειραταί, μὴ γνωρίζοντας τί περιέχει, τὸ τὸ πούλησαν γιὰ λάδι.

Ὁ Θεακογιάννης ἀπεφάσισε τότε νὰ χτίσῃ τὸ γεφύριον μὲ τὰ χρῆματα αὐτά, γιὰ νὰ περνῆ ὁ κόσμος καὶ νὰ τὸν συγχωρῆ.

Ἐκάλεσε λοιπὸν τοὺς καλύτερους τεχνίτες καὶ τὸ θεμελίωσαν πάνω σὲ πέντε ἀψίδες, τέσσερες μικρῆς καὶ μὴ μὴ μεγάλης, ἀπὸ τὴν ὁποία, κυρίως, περνοῦσε τὸ ποτάμι, ὁ Ἀραχθός, ὁ ὁποῖος ἐπὶν παλιῇ ἐποχῇ ὀνομαζόταν Ἰναχός.

Αὐτῇ εἶνε ἡ λαϊκῇ παράδοσις ἐπὶν Ἄρτα, γιὰ τὴν περίφημη καὶ τραγουδημένη γέφυρά τῆς.

Ἄλλοι ὅμως διατείνονται ἐπὶ τὸ γεφύριον χτίστηκε στοὺς Ρωμαίους χρόνους, ἢ ἀργότερα, κατὰ τὴν Δεσποτοκρατίαν, ὁποῖο τῆς Ἄρτας ἦταν προτεῦσσα δλης τῆς Ἡπειρωτικῆς Δεσποτείας ἀπὸ τὸν Μιχαὴλ τὸν Β'.

Ὁ ἀρχαῖος γρίφος, ποῦ σάζεται μέχρι σήμερον, εἶνε ἀπὸ δυὸ ἀρχαῖους Ἑλληνας, τὸν Σαῦρον καὶ τὸν Βατράχον.

στὰ τὸ μικρὸν Μῆτρον, (ποῦ τότε ἦταν μόνος δυὸ χρόνων), δυὸ μικροῦς σοφούς, τὸν ἑναν ἀπὸ δπλα καὶ τὸν ἄλλον ἀπὸ φλωριά. Τὸ παιδίκα ἐλπίστηκε ἀπὸ τὴν λάμπη τῶν φλωριῶν, ἐδίστασε λίγο ἐπὶν ἐκλογῇ του, ἀλλὰ γρήγορα ἔδωσε τὴν προτίμησιν τοῦ στὰ δπλα, καὶ ἔτσι τὸ ξαναπῆρε ὁ πατέρας του, ὅπως ἔκτενος γράφουμε ε' ἄλλο σημεῖωμα ἱστορικὸν γιὰ τὴν Βασιλικὴν Κίττον Τραβέλλα, στὸ ἐφετεινὸν ε' Ἡμερολόγιον τοῦ «Μποκεῦτου».

Εἶπαμε ἐπὶ τὸν Δημήτριον Τραβέλλα, μόνος ἐγγύσιος ἀπὸ τὸ Μόνωον, κατετάθη ἐπὶ τὴν Σχολὴ τῶν Ἐδελπίδων. Ζωηρὸς ὅμως ἐκ φύσεως καὶ ἀνυπότακτος, δὲν μποροῦσε νὰ συμμορφωθῇ μὲ τῆς ἀπατήσεις καὶ τοῦ κανονισμοῦ τῆς στρατιωτικῆς παιδαγωγίας. Κι' εἶνε αἰτία ν' ἀναστὰ ποῦτὶ κυρολετικῶς ἡ Σχολή...
ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

Αὐτοὶ ἦσαν Σπαρτιάται ἀρχιτέκτονες καὶ ἀνήγαγον ἐπὶ τὴν Ρώμην, κατὰ διαταγῇ τοῦ Κοῦντιου Μετέλου, τὰ δυὸ ἱερὰ τὰ ὁποῖα συμπεριελήφθησαν κατόπι ἐπὶ τὴν θαυμασία στοῦ τῆς Ὀνταβίας, ποῦ ἐθεωρεῖτο ἑνα ἀπὸ τὰ ἀριστουργήματα τῆς Ρωμαϊκῆς Ἀγορῆς.

Ἐπειδὴ λοιπὸν τὴν ἐποχῇ ἐκεῖνη ἦταν ἀναγορευμένο ἐπὶ τὴν Ρώμην διὰ νόμου στοὺς ἀρχιτέκτονες νὰ χαράσσον τὴν ὑπογραφήν τους ἀπάνω ἐπὶ δληθῆς καταστάσιμα τὰ ὁποῖα κατεσκεύαζαν, οἱ δυὸ Σπαρτιάται ἀρχιτέκτονες σκέφθησαν νὰ κατατίθον τὴν ἀπαγορευσι αὐτῇ μ' ἑνα εἶδος γρίφου, ὁ ὁποῖος δὲν ἦταν τίποτε ἄλλο παρὰ ἡ ὑπογραφήν τους.

Ἐσκέψαν δηλαδὴ ἀπάνω σὲ μὴ κολώνη μὴ σῦρα καὶ ἑνα βάρραχο, τὰ ἔωα δηλαδὴ τῶν ὁποίων ἐφεραν τὰ δνόματα.

Ἐτσι οἱ πονηροὶ ἀρχιτέκτονες παρέκαμψαν καὶ παρεβίωσαν ἀτιμωρητῇ τὸν νόμον.

Κατὰ τὴν ἡ κολώνη αὐτῇ σάθηκε μέχρι σήμερον καὶ διατηρεῖται ἐπὶν Ἅγιον Λαυρέντιον, ἔξω ἀπὸ τὰ τεῖχη τῆς Ρώμης. Φαίνονται δὲ ἀπάνω τῆς σκαλιόμενα τὰ ἔωα ποῦ συμβολίζον τὰ δνόματα τῶν δυὸ Ἑλλήνων ἀρχιτεκτόνων.

Λίγο ἔξω ἀπὸ τὴν Ζάκυνθον διακρίνει κανεὶς ἐπὶν παραλία μὴ πέτρα, ποῦ ἐθροῦται ἀπάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας κατὰ 3 1/2 πῆχεις.

Ἡ πέτρα αὐτῇ, κατὰ περίεργη σύμπτωση, μοιάζει μὲ κεφάλιν ἀνθρώπου, ὁ δὲ λαὸς ἔχει τὴν ἐξῆς παράδοσι γι' αὐτήν :

Κάποιος καλόγερος φάσκεν τὸν μένος αὐτὸ μὲ τὴν βάρκα του μὴ μεγάλη ἐορτή, ἐταν ἄξαφνα εἶδε νὰ κουνεῖται ἡ ἐπιτοναῖα του. Συγγρηγὸς ἀσθάνθηκε δυνάτῃ τροβήγνιμα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα κατάλαβε ἐπὶ κάποιο μεγάλῳ φάρι δὲ εἶχε πύσιαι.

Ἐσπυρε λοιπὸν γρήγορα τὴν ἐπιτοναῖα καὶ εἶδε ἐπὶ ἀληθινῷ εἶχε πύσιαι ἑνα μεγάλῳ φάρι. Ἐνῶ ὅμως προσπαθοῦσε νὰ τὸ ἔξαυστρώσῃ, ἐκείνο γλύστρησε καὶ ἔπεσε πάλιν ἐπὶ τὴν θάλασσα.

Ὁ καλόγερος θυμώσκει τότε καὶ ὄχιους νὰ βλαστημῆ ἀγίους καὶ Θεούς! Ἀπέσπασε ὅμως ἀγροῖες ἡ θάλασσα καὶ ἡ βάρκα του βούλιαξε. Μονάχα τὸ κεφάλιν τοῦ καλόγερου ἔμεινε ἐπὶν ἐπιφάνεια, ἀλλὰ μὲ μῆας ὁ Θεὸς τὸ ἐπέτρωσε!...

Ἀπὸ τότε οὕτως ἡ περίεργη αὐτῇ πέτρα ἐπὶν παραλία τῆς Ζακύνθου, ἡ ὁποία κουνεῖται συχνὰ πέτρα - δῶδε.

Γιὰ τὴν ἀίτησιν τῆς πέτρας αὐτῆς ἔχον γραφῇ διάφορες ἐξηγήσεις ἀπὸ εἰδικούς, οἱ ὁποῖοι ἐξήττησαν καὶ ἐπέλετσαν τὸ περίεργον αὐτὸ φαινόμενον.

Φαίνεται δηλαδὴ πῶς ἡ πέτρα ἀπολήγει ἐπὶ τὴν βῆσιν τῆς σὲ σχῆμα χωνοῦ, καὶ ἔτσι τὴν κουνοῦν τὰ ρεῖματα.

Τὸ ΠΝΕΥΜΑ ΤῶΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ἡ ΑΓΑΘΟΕΡΓΙΑ ΤΟΥ ΞΟΥ

Ἐμὴ χοροεπερίδα, ποῦ δύνανται γιὰ ἀγαθοεργὸ σκοπὸν, ὁ περίφημος συγγραφεὺς Μπέρναρ Σῶον χόρευε μὲ μὴ κυρία, ἡ ὁποία θέλησε σὲ μὴ στιγμή νὰ κινήσῃ τὸ συγγραφεὶ ἑνα κομμάτιον :

— Μεγάλῃ καλοσίγη ἀπὸ μέρους σας, ματῆ, ποῦ εἶπε. Σῆς, ἑνας τόσο διάσημος ἄνθρωπος, νὰ χορεύετε μὲ μῆνα, μὴ ἐντελὸς ὁμηρικὴ καὶ ἀγνωστῇ γυναικί!

— Γιὰτὶ ὄχι; ἀποκρίθηκε ὁ πάντα σκαποτικῶς Μπέρναρ Σῶον. Μὴ λησμονήτε, κυρία μου, πῶς βρισκόμαστε σὲ μὴ... ἀγαθοεργὸν ἐσπερίδα!

ἸΝΔΙΚΑ ΓΝΩΜΙΚΑ

Ἄν εἶνε τὰ χωράφια σου γεμάτα ἀπ' ἀφῆνον, ἑνας βορῆας ἢ μὴ βορῆα εὐδὲς σοῦ τὰ σαφάναι.

Ἄν στίβων τὰ καρβῆτιν σου ἀράδα σὸν λιμάνι.

μὴ τρακίδια δυνάτῃ κομμάτιν [σοῦ τὰ κῆνια.

Ἄν κοῦθῆς τὸ καλύτεμον χωράφι [σὸ σκακοῦλι,

μὴ νύχτα θὰ τὸ κλέψουναι οἱ πο[γνηροὶ σου δούλα.

Μὰ τὸν ὄρωα θησαυρὸν ποῦ ἡ κα[φαλή σου φέρνει,

αὐτὸν καμμία δόνημα ποτὲ δὲν [σοῦ τὸν παίρνει.

Ἡ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΜΑΣ ΛΕΞΙΣ

Βαρυνθέντες τοῦς δικολαβισμοῦς, τῆς στραφωδίας καὶ τὰ ἀνόητα καὶ μικροπρόνηρον τερτίλιον, δηλοῦμε γιὰ τελευταία φορὰ ἐπὶ τὸ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ» ὑπερτερπεῖ ΚΑΤΑ ΧΙΛΙΑΤΑ - ΔΑΪ ΦΥΛΛων τὸν «Θεατῆρ» εἰς κωλοφεριαν.

Εἰς τὸ συμβελαίωγραφον τοῦ κ. Ν. Καρέβλια καταθέσαμε 25 χιλ. δραχμῶν, τὰς ὁποίας ΧΑΡΙΖΟΥΜΕ ἐπὶ τὸ «Θεατῆρ» ἄν ἀποδείξῃ τὸ ἐναντίον.